

Informatie voor raadsleden

RIB nr. 08

7 maart 2024

gemeente
**Stichtse
Vecht**

In deze RaadsInformatieBrief:

Voortgang Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen.....	1
Project Ruimtekwartier: opnieuw overeenkomst getekend	3

Voortgang Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen

Inleiding

Samen met de U16 gemeenten werken we aan de doordecentralisatie van beschermd wonen. Hiertoe hebben de raden van de U16 gemeenten in het voorjaar van 2023 het Regioplan U16 Beschermd Wonen vastgesteld. Ondanks dat het Rijk het woonplaatsbeginsel beschermd wonen controversieel heeft verklaard, kunnen wij als U16 gemeenten op basis van onze regionale afspraken verder.

1. Inzetten op voorkomen van maatschappelijke uitval en bevorderen van herstel

1.1 Stevige sociale basis en passende ondersteuning op alle leefgebieden voor psychisch kwetsbare inwoners

Met de afspraken in het U16 Regioplan Beschermd Wonen (BW) ontvangen alle regiogemeenten een lokaal maatwerkbudget om de lokale sociale basis voor psychisch kwetsbare inwoners een impuls te geven (zie verder onder 'financiën'). Deze inzet is belangrijk in het kader van het herstel van de cliënten en om de gewenste beweging naar meer beschermd thuis te maken. De komende periode wordt op U16 niveau gewerkt aan een kader voor het benodigde basisniveau aan voorzieningen.

1.2 Leertraject lokale teams voor verheldering van de hulpvraag

De eerste stappen in het toegangsproces voor beschermd wonen zijn sinds vorig jaar dicht bij de inwoner georganiseerd. De lokale wijkteams – in Stichtse Vecht TIM SV – onderzoeken welke hulp en ondersteuning op de verschillende leefgebieden nodig is, zodat iemand thuis kan (blijven) wonen. Wanneer blijkt dat de inzet van lokale ondersteuning niet voldoende is, dan wordt de regionale toegang BW (gemeente Utrecht) geadviseerd een beschermd wonen indicatie af te geven. We ontwikkelen met de U16 gemeenten een werkproces voor de lokale teams. In 2024 evalueren we de uitkomsten van dit nieuwe toegangsproces voor BW.

1.3 Woningen en contingent aantallen

Eén van de belangrijkste voorwaarden voor herstel is dat iemand een eigen vaste woonplek heeft. Met de woningcorporaties zijn afspraken gemaakt over het beschikbaar stellen van woningen voor uitstroom van de beschermd wonen doelgroep. Jaarlijks moeten zij in Stichtse Vecht totaal 14 woningen beschikbaar stellen voor deze doelgroep (het zogenoemde “contingent”). Binnen Stichtse Vecht zijn er 5 woningen gerealiseerd in 2023. De belangrijkste reden voor het niet halen van de afgesproken aantallen is dat er te weinig geschikte woningen vrij komen. Bovendien doen ook andere bijzondere doelgroepen en urgente woningzoekenden een beroep op dit geringe aanbod. Met de inzet van een kwartiermaker in de regio Utrecht- West lukt het steeds beter om langwachtenden uit te laten stromen uit beschermd wonen. Er wordt nu meer gestuurd op het plaatsen van mensen in de woonplaats van tweede of derde keus. Daarnaast worden initiatieven ontwikkeld om woonplekken te realiseren. Voorbeelden hiervan zijn de 10 woonplekken speciaal voor marginaal gehuisveste en de 10 woonplekken voor uitstroom maatschappelijke opvang die beide onderdeel zijn van het project De Heul en het plan Haarrijweg 5 (ligt nu voor bij de raad) met 6 woningen ten behoeve van de doelgroep. Ook Kamers met Aandacht is voorbeeld van hoe we (tijdelijke) woonplekken realiseren voor deze doelgroep.

2. Verschuiving van beschermd wonen/verblijf naar meer zelfstandig wonen met ondersteuning en beschermd thuis

Het lukt steeds beter om mensen via de voorziening beschermd thuis zelfstandig te laten wonen. Tegelijkertijd zien we echter dat het totaal gebruik van drie typen beschermd wonen-ondersteuning (beschermd thuis, verblijf en beschermd wonen bovenregionaal) binnen de U16 niet afneemt. De daling - die te zien is in onderstaande tabel - komt doordat per 2021 de WLZ (Wet Langdurige Zorg) is opengesteld voor mensen met blijvende en ernstige psychiatrische aandoeningen. In U16 zijn ongeveer 500 cliënten in beschermd wonen overgeheveld van de Wmo naar de WLZ. Met de inzet op preventie en de sociale basis wordt beoogd dat op termijn het totale gebruik zal afnemen. Lokale cijfers zijn op dit moment nog niet inzichtelijk omdat de monitor vanuit Utrecht hier nog niet op ingericht was . Na het eerste kwartaal van 2024 zal de monitor verder ontwikkeld zijn en zullen deze cijfers wel te herleiden zijn naar Stichtse Vecht.

Omschrijving	2020	2021	2022
Beschermd Thuis	876	946	982
Beschermd Verblijf	1.151	767	691
Beschermd Wonen Bovenregionaal	257	162	122
Totaal	2.284	1.875	1.795

* Omdat 2023 nog geen afgerond jaar is, is dit jaar niet meegenomen in de tabel. Tot en met het derde kwartaal van 2023 zien we echter een voortzetting van de toename van beschermd thuis en een stabilisering van beschermd verblijf en beschermd wonen bovenregionaal.

In Stichtse Vecht hebben zich in 2023 62 inwoners gemeld met een beschermd wonen vraag. 18 van deze aanvragen zijn ook daadwerkelijk doorgezet naar de Regionale Toegang in Utrecht en hebben een beschermd wonen indicatie gekregen. De overige aanvragen zijn op een andere manier opgepakt, zoals een afgegeven WLZ indicatie, bij familie blijven wonen, verhuisd of inzet van verlengde jeugdzorg.

3. Gezamenlijk door ontwikkelen en sturen op het zorglandschap

We willen dat inwoners, die zijn aangewezen op een beschermd wonen voorziening, dicht bij hun herkomstgemeente kunnen blijven wonen. Daarom werken we aan een goede spreiding van voorzieningen over de U16 gemeenten. Op dit moment brengen we in beeld in hoeverre het huidige zorgaanbod beschermd wonen aansluit bij de zorgvraag van cliënten en hoe de huidige voorzieningen zijn verspreid. Op basis van deze analyse komen we in 2024 tot een aanpak gericht op doorontwikkeling van het zorglandschap

Financiën

Voor de uitvoering van beschermd wonen binnen de U16 ontvangt gemeente Utrecht op dit moment een Rijksbijdrage. Daarvan worden de zorgvoorzieningen en de uitvoeringskosten (o.a. beleid en toegang) betaald en wordt geld gereserveerd voor een U16 ontwikkelbudget. Het restantbudget wordt verdeeld over de 16 gemeenten ten behoeve van lokaal maatwerk. Deze middelen zijn bedoeld voor de doorontwikkeling van verschillende vormen van lokale opvangvoorzieningen en alternatieve woonvormen. Daarnaast zijn de middelen bedoeld voor preventie van instroom in beschermd wonen, en voor het versterken van aanpalende voorzieningen in Stichtse Vecht. Zo bekijken we met een aantal van onze maatschappelijke partners welke herstelgerichte activiteiten kunnen worden aangeboden aan inwoners met psychische problematiek. Uit de transformatiemiddelen hebben we voor de regio Utrecht West ook een behoefte onderzoek laten uitvoeren. Het onderzoek geeft aanbevelingen vanuit cliënten, aanbieders, toegang en wijkteams voor de benodigde randvoorwaarden voor herstel en zelfstandig wonen in onze regio. De maatwerkgelden die Stichtse Vecht voor 2023 heeft ontvangen betreft een bedrag van ca. €410.000. Hiervan is voor de regio Utrecht West een budget beschikbaar gesteld van ca. €125.000 om gezamenlijk pilots te financieren die bijdragen aan het versterken van specifieke onderdelen van de sociale basis. Van de maatwerkgelden zijn ook bemoeizorgtrajecten ingekocht bij Altrecht met als totale kosten ongeveer €10.000/€15.000. Niet alle beschikbare middelen in 2023 zijn besteed. De voornaamste reden hiervoor is dat pas halverwege het jaar bekend werd dat er aanvullend budget voor lokaal maatwerk zou worden vrijgemaakt. Dit aanvullende budget was ongeveer 60% van het totale bedrag.

Vervolg

In het tweede kwartaal van 2024 wordt u uitgenodigd voor een regionale bijeenkomst met de U16 gemeenten. In deze bijeenkomst blikken we onder andere terug op de uitvoering in 2023 en kijken we naar hoe we beschermd wonen vanaf 2024 verder uitvoering gaan geven.

Project Ruimtekwartier: opnieuw overeenkomst getekend

Na eerdere ondertekeningen van overeenkomsten met Winter Trust en Bakkers | Hommen heeft nu de ondertekening van de anterieure overeenkomst en planschadeovereenkomst door Bouwhuis plaatsgevonden. Hiermee kunnen wij de kosten op de ontwikkeling van Saturnus verhalen op de betrokken partij. Met Polderhave BV zijn wij nog in overleg. We vertrouwen erop deze overeenkomst in maart te kunnen afronden. Indien we niet tot overeenstemming komen worden exploitatieregels vastgesteld om de kosten te dekken. Dit is een uitwerking van het gebiedsfonds zoals eerder vastgesteld door uw gemeenteraad.

Daarnaast zijn een tweetal aanvullende overeenkomsten getekend door de ontwikkelaars (Het Kwadrant BV en WeDo Projects) van Neptunus (Het Kwadrant) voor respectievelijk de Fujitsu-toren (Boomerang) en de nieuwbouw (499 woningen). In beide overeenkomsten zijn de afspraken vastgelegd over het gebiedsfonds en de plankosten overeenkomstig de afspraken met de overige ontwikkelaars voor Ruimtekwartier. Vervolgens zijn er afspraken gemaakt met WeDo projects over de uitbetaling van de toegekende subsidie (SBI) en het omzetten van middendure huur naar betaalbare koop. Dit in lijn met de woonvisie en besluitvorming. Met deze afspraken verbindt de ontwikkelaar zich om uiterlijk 31 december 2024 te starten met de bouw en uiterlijk 31 december 2027 alle 499 woningen op te leveren.
